

Philippa Gregory

DEDIČSTVO
BOLEYNOVCOV

DEDIČSTVO
BOLEYNOVCOV

PHILIPPA GREGORY

DEDIČSTVO BOLEYNOVCOV

Z angličtiny preložil Otakar Kořínek

slovar

Copyright © Philippa Gregory Ltd. 2006
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2019
Translation © Otakar Kořínek 2019
Cover photo © Richard Jenkins 2019

ISBN 978-80-556-3845-4

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat'
ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými,
ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom
súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne,
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Anthony

Jane Boleynová, Blickling Hall, Norfolk,
júl 1539

Dnes je horúco, cez rovné polia a mokrade prefukuje vietor s pachom moru. Keby ešte žil môj manžel, neuviazli by sme v takom počasí na jednom mieste, nepozorovali olovený úsvit a kalné červené západy slnka. Cestovali by sme s kráľovským dvorom na vizitáciu cez pahorky a nížiny Hampshiru a Sussexu, najbohatšieho a najkrajšieho kraja v celom Anglicku, jazdili by sme po cestách cez kopce a vyzerali more. Každé ráno by sme lovili, na poludnie obedovali pod hustou klenbou stromov a večer tancovali vo veľkej sieni dajakého vidieckeho sídla v žltkastom blikajúcom svetle pochodní. Priatelili sme sa s najvýznamnejšími rodinami v krajine, boli sme kráľovi obľúbenci, príbuzní kráľovnej. Všetci nás milovali. Boli sme Boleynovci, najkrajšia, najkultivovanejšia rodina pri dvore. Každý, kto poznal Georgea, po ňom túžil, nikto nevedel odolať Anne, a mňa si všetci predchádzali, aby mojím prostredníctvom získali ich priazeň. George, tmavovlasý, tmavooký a oslnivo krásny, vždy jazdil na tých najušľachtilejších koňoch, vždy po boku kráľovnej. Anna na vrchole krásy, očarujúca, duchaplná. A ja som všade chodila s nimi.

Tí dvaja sa spolu pretekali, jazdili bok po boku ako milenci, a ja som cez dupot kopýt počula ich smiech, keď sa hnali popri mne. Keď som ich videla spolu, takých bohatých, mladých a krásnych, niekedy som sa nevedela rozhodnúť, ktorého z nich mám radšej.

Tými tmavými koketnými boleynovskými pohľadmi a nespútaným spôsobom života pobláznili celý dvor – hazardní hráči, milovníci rizika. Obaja horliví zástancovia cirkevnej reformy, pohotovo uvádzajúci smelé argumenty. Odvážni v čítaní i zmyšľaní. Pri dvore sa nenašiel jediný človek, od kráľa až po poslednú kuchynskú slúžtičku, ktorého by tí dvaja neoslňli. Dokonca

ani teraz, po troch rokoch, nemôžem uveriť, že ich už nikdy neuvidím. Je možné, aby dvaja takí mladí, životom kypiaci ľudia len tak zomreli? Vo svojej mysli, vo svojom srdci ich stále vidím. Stále spolu jazdia, stále sú mladí a krásni. Vášnivo túžim, aby to tak bolo stále. A prečo nie? Uplynuli iba tri roky, čo som ich videla naposledy. Tri roky, dva mesiace a deväť dní od chvíle, keď sa Georgeove nedbanlivé prsty dotkli mojich, usmial sa a prehodil: „Zbohom, žena, musím ísť. Dnes musím všeličo zariadiť.“ Bolo prvé májové ráno a chystali sme sa na turnaj. Vedela som, že majú so sestrou problémy, ale netušila som, aké veľké.

Vo svojom novom živote chodím každý deň na križovatku za dedinou, kde stojí na ceste do Londýna špinavý mílnik, pokrytý blatom a lišajníkom, s vyrytým nápisom Londýn 120 míľ. Je to tak ďaleko, taká dlhá cesta. Každý deň sa skloním a dotknem sa ho ako talizmanu, a potom sa znova vrátim do otcovho domu, ktorý mi po tom, čo som žila v najväčších kráľovských palácoch, pripadá veľmi malý. Žijem z dobročinnosti brata, z dobrej vôle jeho manželky, ktorá ma nemá rada, a z penzie od Thomasa Cromwella, povýšeného úžerníka, ktorý je novým veľkým priateľom kráľa. Som chudobná príbuzná žijúca v tieni nádherného domu, ktorý mi kedysi patril, domu Boleynovcov, jedného z mnohých našich sídiel. Žijem potichu a skromne ako vdova bez vlastného domu, ktorú nijaký muž nechce.

A to preto, lebo som vdova bez vlastného domu. Takmer tridsaťročná žena s tvárou zbrázdnenou sklamaním, matka syna, ktorého mi vzali, vdova bez vyhliadky na nový sobáš. Som jediná, kto prežil z nešťastnej rodiny, dedička škandálu.

Snívam o tom, že jedného dňa sa na mňa šťastie znova usmeje. Po ceste uvidím cválať posla v livreji Howardovcov, ktorý mi prinesie list od vojvodu z Norfolku. Povolá ma späť k dvoru, povie mi, že má pre mňa znova prácu – slúžiť kráľovnej, šepkať tajomstvá, spriadať intrigy, viesť nekonečný pokrytecký život dvorana, v ktorom je on takým majstrom a ja jeho najúspešnejšou žiačkou. Snívam o tom, že svet sa znova zmení, môj život sa obráti hore nohami, a znova sa ocitnem na vrchole, vrátim sa. Kedysi, keď nám hrozilo najväčšie nebezpečenstvo, vojvodu som zachránila, a on potom zasa zachránil mňa. Na našu veľkú ľútosť sme však nemohli zachrániť tých dvoch, ktorí teraz jazdia a smejú sa iba v mojich snoch. Znova sa dotýkam mílnika a predstavujem si, že zajtra príde posol. Drží zapečatený list, hlboko v červenom vosku žiari erb Howardovcov. „Nesiem správu pre Jane Boleynovú,

DEDIČSTVO BOLEYNOVCOV

baronesu z Rochfordu,“ oznámi mi a uprie pohľad na moje jednoduché, na leme zaprášené šaty a na moju ruku zašpinenú od londýnskeho mĺlnika.

„Vezmem si ju,“ poviem. „To som ja. Čakám na ňu už celú večnosť.“

Špinavou rukou zovriem list – svoje dedičstvo.

*Anna, vojvodkyňa z Cléves, Duren, Cléves,
júl 1539*

Takmer sa neodvažujem dýchať. Som nehybná ako kameň, na tvári primrznutý úsmev, oči doširoka otvorené, dúfam, že pôsobím na maliara dôveryhodne, že v mojom úprimnom pohľade sa zračí čestnosť, ale nie neskromnosť. Požičané šperky sú tým najlepším, čo mama zohnala, aby kritickému pozorovateľovi ukázala, že nie sme nijakí chudáci, aj keď nedostanem od brata nijaké veno. Kráľ si ma musí vybrať len pre môj príjemný vzhľad a politické kontakty. Nič iné nemôžem ponúknuť. Ale musí si vybrať mňa. Som odhodlaná urobiť všetko pre to, aby som sa odtiaľto dostala.

Na druhej strane miestnosti sedí moja sestra, čaká, kým príde rad na ňu. Usilovne predstiera, že sa nedíva na môj portrét, ktorý vzniká pod rýchlymi, širokými ťahmi maliarovej pastelky. Boh mi odpusť, ale modlím sa, aby si kráľ nevybral ju. Túži odísť z Cléves rovnako dychtivo ako ja, chcel sa pozvnieť až do výšin anglického trónu, ale nepotrebuje to tak veľmi ako ja. Nijaké dievča na svete to nemôže potrebovať tak veľmi ako ja.

Niežeby som hodlala povedať proti bratovi čo len jediné slovo. Ani teraz, ani v budúcnosti. Nikdy proti nemu nič nepoviem. Je vzorným synom mojej mamy a úctyhodným nástupcom vojvodu z Cléves. Počas posledných mesiacov života môjho úbohého otca, keď už bolo jasné, že sa zbláznil, brat sa s ním pustil do boja, zavrel ho v komnate, zamkol dvere a verejne rozhlásil, že má horúčku. A bol to môj brat, kto zakázal mame, aby povolala lekárov alebo dokonca kňazov, ktorí by vyhnali démonov z otcovej chorej mysle. Môj prešibaný brat – prešibaný ako líška – rozhodol, že bude lepšie vydávať otca za opilca, ako dovoliť, aby duševná choroba poškvrnila naše dobré meno. Keby niekto zapochyboval o našom zdravom rozume, svet by

nás odpísal. Ale ak osočíme vlastného otca z opilstva, ak mu odoprieme pomoc, ktorú tak zúfalo potrebuje, môžeme sa ešte povzniesť. Takto môžem uzavrieť dobré manželstvo. Moja sestra môže uzavrieť dobré manželstvo. Brat sa takto môže dobre oženiť a budúcnosť nášho rodu bude zaistená, ale otec musí bojovať so svojimi démonmi sám a bez pomoci.

Počula som cez dvere, ako žobroní, aby sme ho pustili, že už bude dobrý. Keď som počula brata, ako pokojne a rozhodne odpovedá, že nemôže ísť von, rozmyšľala som, či sme sa nezmýlili a či brat nie je už rovnako šialený ako otec, a mama tiež, a jediný človek so zdravým rozumom v tejto domácnosti som ja, lebo mňa jedinú ochromil strach z toho, čo robíme. Ale nikomu som o tom nepovedala.

Od najútlejšieho detstva som sa podriaďovala bratovej vôli. Odjakživa sme vedeli, že sa stane vojvodom na tomto území, ukrytom medzi riekami Másou a Rýnom. Na dosť malom území, ale tak dobre umiestnenom, že o naše priateľstvo majú záujem všetky európske mocnosti – Francúzsko, Habsburgovci v Španielsku a Rakúsku, cisár svätej ríše Rímskej, samotný pápež, a teraz aj Henrich, anglický kráľ. Cléves je kľúčovou dierkou do srdca Európy a vojvoda z Cléves kľúčom. Nečudo, že brat má o sebe takú vysokú mienku, má pravdu, keď si sám seba tak vysoko cení. To len ja občas uvažujem, či si nerobí trocha prehnané ilúzie o svojom postavení v kresťanskom svete. Nikomu však nehovorím, čo si myslím, ani svojej sestre Amélii. Na toľko nedôverujem nikomu.

Z titulu svojho významného postavenia vo svete brat prikazuje mame a ona je jeho lordom kancelárom, majordómom, osobným pápežom. S jej požehnaním brat komanduje sestru i mňa, lebo je syn a dedič a my sme príťažbou. On je mladý muž s veľkou budúcnosťou a vyhliadkami a my sme mladé ženy, ktorým je súdené stať sa prinajlepšom manželkami a matkami alebo prinajhoršom zostať starými dievkami-príživníčkami. Staršia sestra Sybilla už unikla. Odišla z domu, len čo mohla, len čo jej zariadili svadbu, oslobodila sa od tyranie bratskej pozornosti. Teraz je rad na mne. Tou ďalšou musím byť ja. Musím sa oslobodiť. Nemôžu byť tak nezmyselne krutí, aby najprv vydali Améliu. Jej šanca príde, jej čas príde. Ja som však ďalšia sestra v rodovej línii, musím to byť ja. Neviem si predstaviť, prečo vôbec Améliu ponúkli. Možno len preto, aby ma vystrašili a prinútili k väčšej poslušnosti. Ak je to tak, zabralo to. Desí ma predstava, že by ma odsunuli do úzadia kvôli mladšej sestre, a brat by to dovolil. Je schopný ignorovať aj vlastné záujmy, len aby ma trýznil.

Brat je bezvýznamný vojvoda, v každom zmysle toho slova. Keď otec zomrel, stále šepkajúc, aby niekto otvoril dvere, brat zaujal jeho miesto, ale nikdy sa mu nevyrovnal. Otec bol svetaznalý muž, navštevoval kráľovské dvory vo Francúzsku a v Španielsku, precestoval celú Európu. Brat sedí doma a myslí si, že jeho vojvodstvo je pupkom sveta. Myslí si, že najdôležitejšia kniha na svete je Biblia, najlepší kostol je ten s holými stenami a najlepším radcom je vlastné svedomie. Vláadne len malej domácnosti, takže jeho príkazy tvrdo postihujú nepočtené služobníctvo. Pri svojom skromnom dedičstve si uvedomuje, že musí pôsobiť dôstojne, a ja, ktorej tá dôstojnosť chýba, to pociťujem celou váhou. Keď je opitý alebo šťastný, nazýva ma svojou najvdorovitejšou poddanou a hladká ma ťažkou rukou. Keď je triezvy alebo podráždený, hovorí, že som neposlušná, a vyhráza sa mi, že ma zamkne v izbe.

V Clèves to dnes nie je planá hrozba. Uväznil vlastného otca a myslím, že je schopný uväzniť aj mňa. A keby som potom kričala pri dverách, pustil by ma niekto von?

Majster Holbein mi kývnutím hlavy naznačuje, že už môžem ísť a moje miesto má zaujať sestra. Na svoj portrét sa nesmiem pozrieť. Ani jedna z nás neuvidí, čo pošle anglickému kráľovi. Nie je tu preto, aby nás namaľoval lichotivo ako krásavice. Naše podobizne musia byť výstižné a presné, aby sa anglický kráľ mohol rozhodnúť, ktorej z nás dá prednosť, akoby sme boli dajaké flanderské kobyly cestujúce za anglickým žrebcom do chovnej maštale.

Sestra pobehe dopredu a majster Holbein sa zakloní, berie si čistý hárok papiera a skúma špičku pastelky. Videl nás už všetky, všetky kandidátky na miesto anglickej kráľovnej. Portrétoval Christinu z Milána a Louise z Guisu, Mariu z Vendôme a Annu z Guisu. Takže nie som prvá mladá žena, ktorej nos premeriaval ceruzkou vo vystretej ruke a s prižmúreným okom. A pokiaľ viem, po Amélii bude nasledovať ďalšie dievča. Cestou domov do Anglicka sa asi zastaví vo Francúzsku, zamračí sa na ďalšie usmievajúce sa dievča, a zachytí jeho podobu a zobrazí jeho nedostatky. Nemá význam, aby som sa cítila ponížená, akoby som bola kusom látky vystaveným na obdiv.

„Nepáči sa ti, keď ťa portretujú? Si hanblivá?“ spýtal sa ma chrapľavým hlasom, keď môj úsmev vyprchal. Hľadel na mňa ako na kus mäsa na lopári.

Nepovedala som mu, čo cítim. Nemá význam podávať informácie špiónovi. „Chcem sa zaňho vydať,“ bolo všetko, čo som povedala. Zdvihol obočie.

„Ja len maľujem obrazy,“ poznamenal. „O svojej túžbe radšej povedz jeho vyslancom Nicholasovi Wottonovi a Richardovi Beardovi. Mne to hovoríš zbytočne.“

Sedím na lavici pri okne, zošnurovaná vo svojich najlepších šatách. Šnúry na korzete museli ťahať dve slúžky, aby mi ho mohli zaviazať, a keď bude obraz hotový, budú ich musieť rozrezať. Dívam sa, ako Amélia nakláňa hlavu na jednu stranu, predvádza sa a koketne sa na majstra Holbeina usmieva. Z celého srdca dúfam, že sa mu nepáči. Dúfam, že ju nenamaľuje takú, aká je, zaoblenejšiu a krajšiu ako ja. Amélii v skutočnosti nezáleží na tom, či pôjde alebo nepôjde do Anglicka. Áno, bol by to pre ňu triumf, obrovský skok, keby sa ako najmladšia dcéra chudobného vojvodu stala kráľovnou Anglicka. Ten vzostup by pozdvihol ju, celú našu rodinu a všetkých obyvateľov Clèves. Ale nepotrebuje sa odtiaľto dostať tak naliehavo ako ja. Nie je to pre ňu také životne dôležité ako pre mňa. Nie je taká zúfalá.

Súhlasila som, že sa na obraz majstra Holbeina nepozriem, a tak sa nepozriem. Naozaj vždy dodržím to, čo slúbim, hoci som iba dievča. Radšej sa dívam z okna na dvor nášho zámku. Z lesa vonku sa ozýva trúbenie, veľká, na závoru zavretá brána sa otvára, vchádzajú lovci na čele s bratom. Zdvihne hlavu a zbadá ma, skôr ako stihnem ustúpiť. Okamžite viem, že som ho zase podráždila. Myslí si, že by som sa nemala ukazovať v okne, kde na mňa všetci vidia. Aj keď som rýchlo odskočila, určite si všimol, že som pevne zošnurovaná a že mám šaty s hlbokým výstrihom, hoci ma až po bradu zahľuje jemný mušelín. Pri pohľade na jeho zamračenú tvár sa myknem. Viem, že je so mnou nespokojný, ale nepovie mi to. Nebude sa sťažovať na moje šaty, čo by som mu mohla vysvetliť, bude sa sťažovať na niečo iné, zatiaľ však neviem, čo to bude. Viem, že dnes alebo zajtra si ma k sebe zavolá mama a on bude stáť za jej kreslom, alebo odvrátený, alebo práve vojde do izby, akoby sa ho to vôbec netýkalo, akoby ho to vôbec nezaujímalo, a mama mi s tónom hlbokého nesúhlasu povie: „Anna, počúvam, že si...“ a bude to niečo, čo sa stalo už dávno a na čo som už zabudla, ale on si to zapamätal a odložil nateraz, takže som sa previnila a asi ma treba potrestať. V skutočnosti ma však potrestajú za to, že som sedela v okne a vyzerala pekne, čím som ho urazila.

Keď som bola malá, otec ma volal sokolík – bola som jeho biely sokol, vzácny malý dravec krúžiaci po oblohe v severných krajoch. Keď ma videl čítať alebo šiť, so smiechom prehodil: „Och, môj malý sokolík, zatvorili ťa

do klietky? Pod' sem, nech ťa vyslobodím.“ A ani mama mi nedokázala zabrániť, aby som sa k nemu rozbehla.

Kiežby tu bol, kiežby ma znova vyslobodil.

Viem, že mama ma pokladá za pochabé dievča a brat má o mne ešte horšiu mienku, ale keby som sa stala anglickou kráľovnou, kráľ by mi mohol vo všetkom dôverovať. Nepresadzovala by som francúzsku módu ani talianske tance. Mohli by mi dôverovať, kráľ by mi mohol bezvýhradne dôverovať. Viem, aká dôležitá je pre človeka česť, a túžim len po tom, aby som bola dobrou ženou a dobrou kráľovnou. Ale verím aj tomu, že nech je anglický kráľ akokoľvek prísny, dovolil by mi sedávať v hrade pri okne. Nech už o Henrichovi Anglickom hovoria čokoľvek, určite by mi úprimne povedal, čím som ho urazila, a neprikázal by mojej mame, aby ma zbila za niečo iné.

Katarína, dom Norfolkovcov, Lambeth,
júl 1539

Takže, čo mám?

Mám malú zlatú retiazku po mame, ktorá už dávno zomrela. Mám ju uloženú v zvláštnej šperkovnici, inak, žiaľ, prázdnej, ale viem, že časom toho získam viac. Mám troje šiat, jedny celkom nové. Mám kus francúzskej čipky, ktorú mi poslal otec z Calais. Mám poltucet stužiek. A predovšetkým, mám samu seba. Prekrásnu samu seba! Dnes mám štrnásť rokov, predstavte si! Štrnásť! Som mladá a zo vznešeného rodu, hoci, žiaľ, nie som bohatá. Som však zaľúbená, nádherne zaľúbená! Moja babička vojvodkyňa mi dá na narodeniny darček, viem to. Som jej obľúbenkyňa a páči sa jej, keď dobre vyzerám. Možno nejaký hodváb na šaty, možno mincu, aby som si kúpila čipku. Dnes večer, keď sa budú všetci domnievať, že už spíme, usporiadame s priateľkami v dievčenskej izbe oslavu. Mladí muži zaklopú na dvere svoj tajný signál, rýchlo ich pustíme dnu a ja zvolám „Och, nie!“, akoby som ich tam nechcela, akoby som nebola zaľúbená, bláznivo zaľúbená do Francisa Derehama. Akoby som celý deň netúžila po chvíli, keď ho uvidím. Och, nie! Práve som sa pozrela na babičkine drahocenné francúzske hodiny. Ešte štyri hodiny a štyridsaťosem minút!

Štyridsaťsedem.

Štyridsaťšesť. Žasnem, aká som mu oddaná. Naozaj sledujem, ako hodiny odtikávajú čas, ktorý zostáva do nášho stretnutia. Toto musí byť tá najväčšiu lásku a ja som určite obdarená neobyčajnou citlivosťou, keď ju tak hlboko prežívam.

Štyridsaťpäť. Čakanie je príšerne otravné.

Samozrejme som mu o svojich citoch nepovedala. Zomrela by som od hanby, keby som mu to mala povedať. Ale myslím, že aj tak zomriem, zomriem z lásky k nemu. Nezdôverila som sa s tým nikomu, iba svojej najlepšej kamarátke Agnes Restwoldovej, a pod hrozbou smrti, pod hrozbou zradcovskej smrti som ju zaprisahala, aby mlčala. Tvrdí, že sa dá radšej obesiť, mučiť a rozštvrtiť, než by niekomu prezradila, že som zaľúbená. Tvrdí, že radšej položí hlavu na klát ako moja sesternica kráľovná Anna, než by prezradila moje tajomstvo. Tvrdí, že sa dá radšej natiahnuť na škrepec, než by to prezradila. Povedala som to aj Margaret Mortonovej a tá tvrdí, že ani smrť ju neprinúti, aby to niekomu prezradila, ani keby ju hodili do medvedieho brloha. Tvrdí, že sa dá radšej upáliť na hranici, ako by to niekomu vyzradila.

To je dobre, pretože jedna z nich mu to určite povie, a keď večer príde, bude vedieť, že sa mi páči.

Poznám ho už celé mesiace, takmer polovicu života. Najprv sme sa na seba len dívali, ale teraz sa vždy usmeje a pozdraví ma. Raz ma oslovil menom. Príde nás navštíviť do našej dievčenskej komnaty spolu s ďalšími mladými mužmi z babičkinej domácnosti, presvedčený, že je zaľúbený do Joan Bulmerovej, ktorá má oči ako žaba, a keby nebola taká radodajka, nijaký muž by sa na ňu dvakrát nepozrel. Ale je prístupná, skutočne veľmi prístupná. A preto sa Francis na mňa dvakrát nepozrie. Nie je to fér. Je to veľmi nespravodlivé. Joan je o dobrých desať rokov staršia ako ja a vydatá, takže vie, ako upútať muža, zatiaľ čo ja sa toho musím ešte veľa učiť. Aj Dereham má už vyše dvadsať rokov. Všetci ma pokladajú za dieťa, ale ja už nie som dieťa, a aj im to ukážem. Mám štrnásť, som pripravená na lásku a som taká zaľúbená do Francisa Derehama, že asi zomriem, ak ho okamžite neuvídím. Štyri hodiny a štyridsať minút.

Ale odo dneška bude určite všetko iné. Teraz, keď mám štrnásť, sa určite všetko zmení. Musí, viem to. Nasadím si nový francúzsky čepiec a poviem Francisovi, že už mám štrnásť, aby ma videl takú, aká skutočne som – ako ženu s určitými skúsenosťami, ako dospelú ženu. A potom sa uvidí, ako dlho ešte zostane s tou starou žabou, keď bude môcť prejsť cez izbu a ľahnúť si do mojej posteľe.

Pravdupovediac, Francis nie je moja prvá láska. K Henrymu Manoxovi som však nič podobné nikdy necítila, a ak tvrdí, že áno, tak klame. Henry Manox mi celkom vyhovoval, keď som ako malé dievča, vlastne ešte dieťa, žila na vidieku, predstierala cudnosť a nevedela nič o bozkávaní a dotykoch.

Keď ma prvý raz pobozkal, vôbec sa mi to nepáčilo a prosila som ho, aby prestal. A keď mi siahol rukou pod sukňu, tak som sa vyľakala, že som nahlas skríkla a rozplakala sa. Mala som len jedenásť rokov, nemohol očakávať, že viem niečo o ženskom potešení. Ale teraz už o tom viem všetko. Tri roky v dievčenskej komnate ma naučili všetko o milostných hrách a trikoch, ktoré musí žena ovládať. Viem, po čom muž túži, viem, ako ho uspokojiť, a viem aj, kedy prestať.

Mojím venom je moja povest' – nijaké iné nemám, ako zdôrazňuje babička, tá protivná stará ježibaba – a nikto nesmie povedať, že Katarína Howardová nevie, k čomu ju zaväzuje jej postavenie a postavenie jej rodiny. Ale teraz som žena, nie dieťa. Keď som bola vidiecka husička, Henry Manox sa chcel stať mojím milencom. Vtedy som o živote ešte nič nevedela, nikoho som nepoznala, alebo prinajmenšom nikoho dôležitého. Bola by som mu to dovolila, po tom, čo ma týždne podplácal a zastrašoval, ale napokon sa sťahol sám, lebo sa zľakol, že ho prichytia. Ľudia by nás odsudzovali, lebo on mal vyše dvadsať a ja jedenásť. Chceli sme počkať, kým budem mať trinásť. Teraz však nežijem zaživa pochovaná v Sussexe, ale v sídle Howardovcov v londýnskom Lambethe. Kedykoľvek môže prejsť okolo samotný kráľ, naším susedom je arcibiskup a často nás navštevuje strýko Thomas Howard, vojvoda z Norfolkku s veľkým sprievodom. Raz si dokonca spomenul, ako sa volám. Som už oveľa ďalej ako Henry Manox. Nie som už vidiecke dievča, ktoré môže nútiť k bozkom a ďalším veciam, na to som teraz priveľmi vysoko. Viem, čo sa deje v spálňach, som dievča Howardovcov, mám pred sebou nádhernú budúcnosť.

S výnimkou toho – a to je taká tragédia, že naozaj neviem, ako ju dokážem znášať –, že som vo veku, keď by som ako dievča Howardovcov mala ísť k dvoru a zaujať miesto dvornej dámy v kráľovniných komnatách, lenže my kráľovnú nemáme! A to je pre mňa obrovská pohroma. Nemáme nijakú kráľovnú. Kráľovná Jana zomrela po pôrode, čo mi, úprimne povedané, pripadá ako obyčajná lenivosť, takže pri dvore teraz nepotrebujú dvorné dámy. Mám naozaj hroznú smolu, myslím, že takú smolu nikdy nijaké dievča nemalo – práve keď mám štrnásť rokov a žijem v Londýne, kráľovná si zaumieni zomrieť a dvor bude celé roky smútiť. Občas mám pocit, že sa proti mne sprisahal celý svet a všetci chcú, aby som žila a zomrela ako stará dievka.

Čo mám z toho, že som pekné mladé dievča, keď sa nestretávam s nijakými šľachticmi? Ako zistia, aká viem byť očarujúca, keď ma nikdy neuvidia?

Keby som nemala svoju lásku, svojho najsladšieho milovaného Francisa, upadla by som do zúfalstva a radšej by som sa vrhla do Temže, ako zostarnúť o ďalší deň.

Vďakabohu, že môžem dúfať aspoň vo Francisovu lásku a veriť, že svet sa so mnou iba zahráva. A ak Boh naozaj všetko vie a stvoril ma takú výnimočnú, čaká ma skvelá budúcnosť. Určite má so mnou nejaké plány, nie? Štrnásťročná a dokonalá? Určite ma vo svojej múdrosti nenechá chradnúť v Lambethe.

*Jane Boleynová, Blickling Hall, Norfolk,
november 1539*

List, po ktorom som tak túžila, napokon prichádza, až keď sa dni krátia, temnejú a ja sa začínam hroziť ďalšej zimy na vidieku. Mám pocit, akoby som naň čakala celú večnosť. Môžem znova začať žiť. Môžem sa vrátiť k svetlu sviec, k teplu sálajúcemu z kozubov, ku skupinke priateľiek a súperiek, k hudbe, dobrému jedlu a tancu. Povolali ma k dvoru, vďaka bohu, povolali ma späť k dvoru a budem slúžiť novej kráľovnej. Vojvoda, môj ochranca a radca, mi opäť zohnal miesto v kráľovniných komnatách. Budem slúžiť novej anglickej kráľovnej. Budem slúžiť novej anglickej kráľovnej Anne.

To meno zvoní ako poplašný zvon – kráľovná Anna, znova kráľovná Anna. Radcovia, ktorí manželstvo odporučili, sa určite v prvej chvíli roztriasli od strachu. Určite si spomenuli, aké nešťastie nám všetkým priniesla tá prvá Anna. Ako zhanobila kráľa, zničila svoju rodinu, akú stratu som utrpela ja. Nezniesiteľnú stratu. Ale nie, vidím, že na mŕtvu kráľovnú už všetci zabudli. Kým príde nová kráľovná Anna, tá druhá Anna, moja kráľovná Anna, moja sestra, moja zbožňovaná priateľka, moja mučiteľka, tá zostane už len vzácnou spomienkou – mojou spomienkou. Občas mám pocit, akoby som bola jediná v celej krajine, kto na ňu ešte spomína. Občas mám pocit, akoby som bola jediná na celom svete, kto si to všetko pamätá, jediná prekliata kľatbou pamäti.

Často sa mi o nej sníva. V mojich snoch je znova mladá a rozosmiata, zaujímajúca sa len o vlastné potešenie. Čepiec má posunutý dozadu, aby vynikli jej tmavé vlasy, rukávy módne dlhé, prízvuk prehnane francúzsky. Zlaté písmeno B na perlovom náhrdelníku na krku zdôrazňuje, že anglická kráľovná je Boleynová, tak ako ja. Sníva sa mi, že sa prechádzame v slnkom